

☑ Useful advice

КАК РАЗВИТЬ КРЕАТИВНОЕ МЫШЛЕНИЕ: ПРАКТИЧЕСКИЕ СОВЕТЫ ДЛЯ КАЖДОГО

Креативность часто воспринимается как врождённый талант, но на самом деле это навык, который можно развивать.

Первое, что стоит делать — расширять кругозор. Новые впечатления, чтение литературы разных жанров, знакомство с искусством и путешествия формируют свежие идеи.

Не менее важно позволять себе экспериментировать и пробовать то, что кажется непривычным. Ошибки и неудачи — естественная часть творческого процесса, поэтому страх перед ними мешает развитию креативности. Простые упражнения, такие как мозговой штурм или метод «шести шляп мышления», помогают находить нестандартные решения.

Креативное мышление также тесно связано с умением отдыхать. Порой самые яркие идеи приходят именно тогда, когда человек расслаблен — во время прогулки, спорта или медитации. Давая себе пространство для вдохновения, вы постепенно открываете новые грани собственного мышления.

Как читать книги правильно: техники для лучшего запоминания

Чтение книг остаётся одним из самых эффективных способов получения знаний, но не всегда удаётся удержать информацию надолго.

Чтобы чтение приносило пользу, важно выработать определённые привычки. Один из приёмов — активное чтение: делайте заметки на полях или ведите отдельный блокнот, чтобы фиксировать ключевые идеи. Это помогает не только лучше усвоить материал, но и возвращаться к нему при необходимости.

Полезно использовать метод пересказа. После прочтённой главы попробуйте объяснить её содержание своими словами — это закрепляет знания в памяти. Не менее важно распределять время: чтение небольшими отрезками по 20–30 минут эффективнее, чем многочасовое погружение без перерывов.

Комбинируя разные способы — заметки, пересказы, обсуждения с другими людьми, — вы сможете не просто «проглатывать» книги, а действительно извлекать из них максимум пользы. Чтение превратится в инструмент личного роста, а не просто в привычку.

bilimdinews.kz

Газет ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінде қайта тіркеліп, №KZ26VPY00026721 куәлігі 09.09.2020 ж. берілген.

Газет айына бір рет шығады

Газет бетінде жарияланған материалдарды көшіріп басу үшін міндетті түрде редакцияның рұқсаты керек.

Zhubanov University облыстық ақпараттық-танымдық газеті

Меншік иесі: ҚР ҒЖБМ «Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

Басқарма төрағасы-Ректор Лаура Қарабасова

Бас редактор Жадыра Арэн

Аудармашы Айтолқын Өмірхан

Дизайнер: Айнұр Тлешова

Фотограф: Есет Саргузин

Редакцияның мекенжайы: 030000, Ақтөбе қаласы, Ө.Молдағұлова даңғылы, 34 М.Арын атындағы бас ғимарат

E-mail: zhubanovpress@mail.ru Сайт: http://zhubanov.edu.kz

Facebook: ZhU oblystyq gazetі

Таралымы: 5000 дана

Газет университеттің «Жұбанов» баспасында басылды

№11(514)
20 қараша
2025 жыл

Zhubanov University

Облыстық ақпараттық-танымдық газет

1997 жылдың 12 наурызынан бастап шығып келеді

17 ҚАРАША – ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТУДЕНТТЕР КҮНІ!

Басты жаңалықтар

Главные новости

Main news

МЫҚТЫ УНИВЕРСИТЕТТЕР-КЕЛЕШЕКТИҢ ФАБРИКАСЫ

«Қазақстан жаһандық білім нарығының бір бөлігіне айналуы көздеп отыр». Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың бұл сөзі еліміздің жоғары білім беру жүйесін халықаралық деңгейге көтеру жолындағы нақты ұстанымды айқындайды. Президенттің айтуынша, бүгінде әлемнің 40 жетекші университетімен серіктестік орнатылып, елімізде шетелдік жоғары оқу орындарының 33 филиалы ашылған. Бұл – Қазақстанның білім саласындағы реформаларының нәтижесі және академиялық ықпалдастықтың жаңа кезеңі.

Мемлекет басшысы білім беру саласындағы көптілділік пен академиялық ашықтықтың елдің бәсекеге қабілеттілігін арттырудағы рөліне ерекше тоқталды. Көптеген филиалда оқу ағылшын, орыс және қытай тілдерінде жүргізілсе, барлық оқу орындарында қазақ тілі мен Қазақстан тарихы міндетті пән ретінде оқытылуда. Бұл бастама шетелдік студенттердің ұлттық мәдениет пен рухани құндылықтарымызды танып, елімізді терең түсінуіне мүмкіндік береді.

«Қазақстан – академиялық білім аймағы» стратегиялық серіктестер форумында жоғары білім беруді интернационалдандыру, ғылыми ықпалдастық пен кадрлар даярлау сапасын арттыру мәселелері талқыланды. Форум жұмысына Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің ректоры Лаура Қарабасова, сондай-ақ серіктес оқу орны – Ұлыбританияның Heriot-Watt University өкілдері қатысты. Университеттің зерттеу және импакт жөніндегі вице-ректоры Крис Терни мен халықаралық байланыс бойынша директоры Джаред Филиппи серіктестіктің тәжірибесі мен болашағы туралы пікір алмасты.

Қ. Жұбанов университеті мен Heriot-Watt University арасындағы ынтымақтастық қазақстандық жоғары білім сапасын арттыруға, ғылыми зерттеулердің ауқымын кеңейтуге және өңірлік университеттердің халықаралық беделін күшейтуге бағытталған.

СИЛЬНЫЕ УНИВЕРСИТЕТЫ-ФАБРИКА БУДУЩЕГО

«Казakhstan стремится стать частью глобального рынка образования». Эти слова Президента Касым-Жомарта Токаева отражают конкретный курс по повышению уровня системы высшего образования страны до международного стандарта. По словам Президента, сегодня установлены партнерские отношения с 40 ведущими университетами мира, а в стране открыты филиалы 33 зарубежных вузов.

Это результат реформ в сфере образования и новый этап академической интеграции.

Глава государства особо подчеркнул значимую роль полиязычия и академической открытости в образовании в повышении конкурентоспособности страны. Хотя многие филиалы предлагают обучение на английском, русском и китайском языках, во всех учебных заведениях в качестве обязательных предметов преподаются казахский язык и история Казахстана. Такая практика позволяет иностранным студентам лучше познакомиться с национальной культурой и духовными ценностями, глубже понять страну.

На форуме стратегических партнёров «Қазақстан – академиялық білім аймағы» обсуждались вопросы интернационализации высшего образования, научного сотрудничества и повышения качества подготовки кадров.

В форуме приняли участие ректор Актюбинского регионального университета имени К. Жубанова Лаура Карабасова, а также представители вуза-партнёра -

Heriot-Watt University (Великобритания). Вице-ректор по научной работе Крис Тёрни и директор по международным связям Джаред Филиппи обменялись опытом и обсудили перспективы партнерства.

Сотрудничество университета Жубанова и

Heriot-Watt University направлено на повышение качества казахстанского высшего образования, расширение масштабов научных исследований и укрепление международного авторитета региональных вузов.

STRONG UNIVERSITIES-FACTORIES OF THE FUTURE

«Kazakhstan strives to become part of the global education market.» These words by President Kassym-Jomart Tokayev reflect the nation's concrete course toward bringing the country's higher ed

ucation system up to international standards. According to the President, Kazakhstan has established partnerships with 40 leading universities worldwide, and 33 foreign university branches are currently operating in the country. This marks a new stage of academic integration and is the direct result of educational reforms.

The Head of State emphasized the significant role of multilingualism and academic openness in enhancing the country's competitiveness. While many foreign university branches offer instruction in English, Russian, and Chinese, all institutions also include Kazakh language and the history of Kazakhstan as compulsory subjects. This approach enables international students to better understand the country's national culture and spiritual values, fostering deeper cultural appreciation.

During the Strategic Partners Forum «Қазақстан – академиялық білім аймағы» participants discussed issues of internationalization in higher education, scientific cooperation, and improving the quality of training specialists.

The forum was attended by Laura Karabassova, Rector of K. Zhubanov Aktobe Regional University, along with representatives of the partner institution — Heriot-Watt University (UK). Vice-Rector for Research Chris Turney and Director for International Relations Jared Filippi shared their experiences and discussed prospects for further collaboration.

The partnership between Zhubanov University and Heriot-Watt University is aimed at enhancing the quality of higher education in Kazakhstan, expanding the scope of scientific research, and strengthening the international reputation of regional universities.

Жұбанов университетінің
Баспасөз қызметі

Student life

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің «Дене шынықтыру және спорт» білім беру бағдарламасының 4 курс студенті Дәулет Төлемісов Абай облысы, Семей қаласында өткен ересектер арасындағы Қазақстан чемпионатында топ жарып, ҚР чемпионы атанды.

14 ЖЫЛДАН КЕЙІНГІ ТАРИХИ ЖЕҢІС: ZHUBANOV UNIVERSITY СТУДЕНТІ ҚР ЧЕМПИОНЫ АТАНДЫ

Бұл жеңіс – Ақтөбе боксы тарихындағы ерекше белес, өйткені өңір спортшыларының арасынан соңғы ел чемпионы шыққанына 14 жыл болған еді. Осылайша, Дәулет туған жерінің спорт тарихын жаңартып, Ақтөбе атын қайтадан жеңіс тұғырынан көрсетті.

Бұған дейін ол биыл сәуір айында Бразилияда өткен Әлем кубогында 85 келіге дейінгі салмақ дәрежесінде жұдырықтасып, алтын медаль жеңіп алған болатын.

Біз чемпионмен шағын сұхбаттасып, жеңіс әсерімен бөлістік.

Дәулет, ең алдымен Қазақстан чемпионы атағымен құттықтаймыз! Осы жеңіс сіз үшін несімен есте қалды?

Рақмет! Бұл жеңіс мен үшін өте қуанышты әрі ерекше сәт болды. Чемпион болу – әр спортшының арманы. Көп жылдық еңбек пен жаттығудың нәтижесін сезіну – үлкен бақыт. Бұл тек жеке жетістік емес, мені тәрбиелеген бапкерлерімнің, қолдау көрсеткен университетім мен туған өлкемнің жеңісі деп білемін.

Бұл – Ақтөбе боксы үшін тарихи жетістік. Өңір намысын 14 жылдан кейін қайта көтердіңіз. Осы жауапкершілікті қалай сезіндіңіз?

– Иә, үлкен жауапкершілік болды. Ақтөбеден соңғы чемпион шыққанына біраз уақыт өткендіктен, мен өзіме үлкен міндет артылғанын түсіндім. Сол жауапкершілік маған қосымша мотивация берді.

Чемпион атану жолында ең қиын қарсылас немесе шешуші жекпе-жек қайсы болды?

– Қазақстан чемпионаты – өте жоғары деңгейдегі турнир. Әр қарсылас – мықты, тәжірибелі спортшы. Әсіресе алғашқы жекпе-жек психологиялық тұрғыдан ауыр болды. Бірақ сенім мен жаттықтырушының кеңесі арқасында барлығын еңсердім.

Бокстағы басты қағидаңыз қандай?

Мен үшін бокстағы басты қағида – тәртіп пен еңбекқорлық. Күнделікті жаттығу, дұрыс тамақтану, өз-өзіңе сену – спорттағы жетістік кілті.

Алдағы мақсаттарыңыз қандай?

Алдағы басты мақсатым – ұлттық құраманың сапында тұрақты өнер көрсету, Азия және әлем біріншіліктерінде жеңіске жету. Бұйырса, Олимпиада ойындарына жолдама алып, ел намысын қорғағым келеді. Ұлттық құраманың аға жаттықтырушысы Қайрат Сәтжановтың жетекшілігіндеміз, ол кісінің тәжірибесі мен қолдауы – біз үшін үлкен мектеп.

Өңірімізге рақмет! Сізге алдағы жарыстарда сәттілік пен биік белестер тілейміз!

Сұхбаттасқан: Жадыра АРЕН

Студент шығармашылығы

Ұлы ғалым ізіңді біз жалғаймыз!

Назерке Құдайбергенова, Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің филология факультеті «Қазақ тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасының 2 курс студенті. Назерке өлең шығарғанды жақсы көреді. «Жас қаламгер» студенттік клубының мүшесі және жетекшісінің орынбасары.

Өмірде бәрі өткінші, уақыт құнды

Өмір деген бұлыңғыр қысқа жолды, Пенде таңдай алмайды оңды – солды. Өткен ғұмыр өкпені қажет емес, Өмірде бәрі өткінші, уақыт құнды.

Өмір деген сабыр, арман, үміт толы, Кеш батса да, таңның келер қайта нұры. Сынақтардан сүрінбей, төмен бергін, Өмірде бәрі өткінші, уақыт құнды.

Тоқтамай, сағаттар да тез сырғыды, Өмір жолы білінбестей тез жылжыды. Қайғы да, қуаныш та өтіп кетер, Өмірде бәрі өткінші, уақыт құнды.

Өмір берер күтпеген талай сұмды, Ешкім білмес ертенгі жұмбақ сырды, Өкпелеме өмірге, әрекет ет, Өмірде бәрі өткінші, уақыт құнды.

Сәттеріңді мәнге толтыр, тап шыныды, Жүрегіңе жазып қойғын осы жырды. Уақытыңды бағалап, өмірді сүй!, Өмірде бәрі өткінші, уақыт құнды!

Жұтындырып қоймағын мақсатыңды, Жүректегі жалындам, асқақ үнді. Өткінші сынақтарға сынба, өйткені, Өмірде бәрі өткінші, уақыт құнды.

Туған жерім-тынысым!

Туған жерім, сенсің менің тынысым, Жүрегімде сақталатын ырысым Балалықтың, бал дәуреннің күесі, Сенсің менің бар байлығым, болмысым.

Асқар тауың аспаныңмен таласқан, Өзен – көлің көрік беріп жарасқан. Жұсаны мен қамысының иісі Тыныштыққа бойыңдағы таңдасқан.

Топырағыңда бабам салған із жатыр, Мені өзіңе мекендеушім деп шақыр. Құмбірлеген күйді тыңдап далаңда, Жалындаған, жарқыраған таң атыр!

Жырақтасам, мен өзіңнен, сағынам, Сағынамын, бар тірлікпен жалығам. Бәрін тастап, «туған жер» деп жүгіріп, Тыныс алып, сеніменен тынығам!

Танымастай өзгермеймін ешқашан, Сенен бөлек жүреу үнім басқаша. Туған жерім, сұранбай – ақ барамын, Егер өзін бірінші құшақ ашпасаң.

Жұбанов - жыр-әнім!

Көктегі күндей нұрын шашып тұрған, Ғасырдың адамы еді асып туған. Еңбектері бір төбе мені өзіне, Құдайберген атам ба асық қылған?

Тіліміздің терең сырын ашып берген, Далама білім – ғылым алып келген. Ұрпағы жаңылмасын, оқысын деп, Жұбанов, еңбегіңіз көп қой сіңген.

Зерттеп қазақ тілді, ғажап тілді, Небір оқулығыңыз жарық көрді, Дала төсін тербеген еңбектерің, Санамызға жиылып қона білді.

Батысымының төрінде тіреп тұрған, Университетіміз берік қорған. «Құдайберген Жұбанов атындағы», Дел мақтанып айтамыз биік тұлға!

Ұлы ғалым ізіңді біз жалғаймыз, Қазаққа тер төгуден таянбаймыз. Өзіңдей қазақ тілін аялайтын, Білімді, есті азамат біз болғаймыз!

Кешегі тер төккен іс – еңбектерің, Бүгінде айтылуда селт еткенің. Қазақтың тіл білімін қалаушысың, Жұбанов, мендік саған жүректегі үн!

Басты жаңалықтар

ЖЕЛ ЭНЕРГИЯСЫ – БОЛАШАҚТЫҢ ҚУАТЫ: PLENITUDE KAZAKHSTAN БАСШЫСЫ ЖҰБАНОВ УНИВЕРСИТЕТІНДЕ ҚОНАҚ ДӘРІС ӨТКІЗДІ

Ақтөбеде Plenitude Kazakhstan компаниясының бас директоры Федерико Пульезе (Federico Pugliese) Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің Heriot-Watt университеті кампусында қонақ дәріс өткізді.

Дәріс «Plenitude Kazakhstan компаниясының жаңартылатын энергия көздері саласындағы тәжірибесі» тақырыбына арналды. Кездесу барысында спикер «Electrical Power Engineering» білім беру бағдарламасы бойынша оқып жатқан студенттерге жел электр станциясының толық жұмыс циклі мен техникалық процестері туралы жан-жақты түсіндірді.

Ақтөбе облысының Қарғалы және Хромтау аудандарында орналасқан Бадамша-1 және Бадамша-2 жел электр станциялары бүгінде өңірдің негізгі электр энергия көзіне айналып отыр. Жалпы қуаты 96 мегаватт болатын бұл нысандар – Қазақстандағы алғашқы жеке қаржыландырылған жел станцияларының бірі. Заманауи General Electric турбиналарымен жабдықталған станциялар жыл сайын жүздеген миллион киловатт-сағат экологиялық таза энергия өндіреді. Осы жобаларды жүзеге асырып отырған Plenitude Kazakhstan компаниясы Қазақстанда сондай-ақ Shaulder күн электр станциясы (50 МВт) мен Маңғыстау гибриді энергия жобасын іске асырып келеді.

Кездесу кезінде студенттер жел және күн энергиясын өндірудің инженерлік ерекшеліктері, компанияның жергілікті кадрларды даярлау тәжірибесі мен жасыл экономикадағы мансаптық мүмкіндіктер туралы сұрақтар қойды.

Спикер Қазақстанда ашылған Heriot-Watt университетінің кампусында «Electrical and Electronic Engineering» бағдарламаларының маңызын атап өтіп, ағылшын тілінде білім алу болашақ инженерлердің халықаралық деңгейде бәсекеге қабілетті болуына мүмкіндік беретінін айтты.

Айта кетейік, Plenitude Kazakhstan – Eni компаниясының жаңартылатын энергия және декарбонизация бағытындағы еншілес ұйымы. Компания Қазақстандағы алғашқы жеке қаржыландырылған жел электр станцияларын іске қосқан және қуаты 200 МВт-тан асатын күн және жел жобаларын жүзеге асырып келеді.

Главные новости

ЭНЕРГИЯ ВЕТРА – ЭНЕРГИЯ БУДУЩЕГО: РУКОВОДИТЕЛЬ КОМПАНИИ PLENITUDE KAZAKHSTAN ПРОВЕЛ ГОСТЕВУЮ ЛЕКЦИЮ В УНИВЕРСИТЕТЕ ЖУБАНОВА

В Актобе генеральный директор компании Plenitude Kazakhstan Федерико Пульезе (Federico Pugliese) провел гостевую лекцию на кампусе Heriot-Watt при Актыбинском региональном университете имени К.Жубанова.

Лекция была посвящена теме «Опыт компании Plenitude Kazakhstan в области возобновляемых источников энергии». В ходе встречи спикер подробно рассказал студентам образовательной программы Electrical Power Engineering о полном рабочем цикле ветроэлектростанции и её технических процессах.

Ветроэлектростанции Бадамша-1 и Бадамша-2, расположенные в Каргалинском и Хромтауском районах Актыбинской области, сегодня являются одними из основных источников электроэнергии региона. Их совокупная мощность составляет 96 мегаватт. Эти объекты вошли в число первых в Казахстане ветровых станций, построенных за счет частных инвестиций. Оснащенные современными турбинами General Electric, станции ежегодно производят сотни миллионов киловатт-часов экологически чистой энергии.

Компания Plenitude Kazakhstan, реализовавшая данные проекты, в настоящее время работает над запуском солнечной электростанции Shaulder мощностью 50 МВт, а также гибридного энергетического проекта в Мангистауской области.

Во время встречи студенты задали вопросы об инженерных особенностях выработки ветровой и солнечной энергии, о подготовке местных кадров и карьерных возможностях в сфере «зеленой» экономики.

Спикер отметил значимость образовательных программ Electrical and Electronic Engineering, реализуемых в казахстанском кампусе университета Heriot-Watt, и подчеркнул, что обучение на английском языке позволит будущим инженерам быть конкурентоспособными на международной арене.

Отметим, что Plenitude Kazakhstan – дочерняя компания Eni, работающая в направлениях возобновляемой энергетики и декарбонизации. Компания запустила первые в Казахстане частные ветроэлектростанции и продолжает развивать проекты по производству солнечной и ветровой энергии общей мощностью более 200 МВт.

✓ The wisdom of a teacher

ӨНЕР ЖОЛЫНДАҒЫ ӨНЕТЕЛІ ӨМІР

Қазанғап мұрасын зерттеуші, белгілі күйші, домбырашы, ұстаз, өнертанушы, қауымдастырылған профессор Әбдірашид Ысқақұлы Раимбергенов 70 жасқа толды.

Осы мерейтойға орай Жұбанов университетінде өткен кәсіби-шығармашылық факультетінің кеңейтілген мәжілісінде ғалымды зиялы қауым өкілдері, профессор-оқытушылар құрамы мен шәкірттері құттықтап, ізгі тілектерін білдірді.

Жиын барысында Әбдірашид Ысқақұлының өмірі мен қызметі, ғылыми-педагогикалық жетістіктері мен ұлттық мәдениетке қосқан үлкен үлесі туралы айтылды. Университет ректоры Лаура Қарабасова өз құттықтауында ғалымның оқу орнының дамуына қосқан еңбегін атап өтіп, өнер мен ғылым саласындағы табандылығы мен ұстаздық жолын жоғары бағалады.

Өнер мен ұстаздықты қатар ұстаған Әбдірашид Ысқақұлы еңбек жолын 1980 жылы А.Жұбанов атындағы Ақтөбе музыка училищесінде домбыра класының оқытушы-

нография мен «Мектеп әндерін домбыраның сүйемелдеуімен орындау» хрестоматиясының авторы.

Профессордың шәкірттері бүгінде еліміздің түкпір-түкпірінде еңбек етіп, ҚР еңбек сіңірген қайраткерлері, халықаралық конкурстардың жеңімпаздары, ансамбль жетекшілері мен өнер мектептерінің директорлары

жылы Түркияның Анталья қаласында өткен «Uluslararası Halk Sanati» халықаралық фестивалінде жүлделі II орын иеленді.

Әбдірашид Ысқақұлының еңбегі мемлекет тарапынан жоғары бағаланды:

2017 ж. — ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің Құрмет грамотасы

2019 ж. — Ы.Алтынсарин төсбелгісі

2020 ж. — «Үздік ұстаз» төсбелгісі және «ҚР білім беру саласының көшбасшысы» төсбелгісі

2022 ж. — ТМД елдерінің «Лучший педагог-2022» атағы және «Қазақстан Республикасының Еңбек сіңірген қызметкері» төсбелгісі

2023 ж. — «Ел егемендігіне қосқан ерен еңбегі үшін» төсбелгісі

2025 ж. — Қауымдастырылған профессор атағы берілді.

Өмірін ұлттық өнерді насихаттауға, жас ұрпаққа күй үйретуге арнаған Әбдірашид Ысқақұлы – шәкірттері мен әріптестері арасында сыйлы, қарапайым, еңбекқор тұлға.

сы ретінде бастаған. Сондай-ақ №6 қазақ орта мектебінде домбыра оркестрін басқарған.

1984–1985 жылдары ансамбльдік және жеке орындауда республикалық, халықаралық конкурстардың жүлдегері атанған. Ал 1992–1996 жылдары домбыра үйретудің авторлық «Мұрагер» бағдарламасын енгізіп, Ақтөбе қаласының мектептерінде екі мыңнан астам оқушыға домбыра аспабын меңгеруге мүмкіндік жасады.

2004 жылдан бастап Ақтөбе мемлекеттік педагогикалық институтында қызмет етіп, ғылым саласында да табысты еңбек етті. 2014–2022 жылдары аралығында көптеген ғылыми мақалалары мен монографиялары жарық көрді. Ол қырықтан астам ғылыми еңбектің авторы, «Ақтөбе облысының көркем өмірі» атты мо-

ретінде танылып отыр.

Университет жанындағы «Ақжелең» ұлт аспаптар оркестрі де ғалымның жетекшілігімен табысты жұмыс атқарып келеді. Оркестр 2020

Әділетті қоғам — жастар көзқарасында: Zhubanov CUP VII республикалық турнирі өтті

Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің 90 жылдық мерейтойына орай дәстүрлі республикалық «Zhubanov CUP VII» пікірсайыс турнирі өтті.

«Әділетті қоғамның тірегі – адалдық» тақырыбында өткен бұл турнирдің басты мақсаты – еліміздің түкпір-түкпірінен жиналған жастар арасында интеллектуалдық әлеуетті арттыру, сыни және аналитикалық ойлау мәдениетін қалыптастыру, сондай-ақ қоғамдық мәселелерді талқылау арқылы азаматтық белсенділікті нығайтып, әділетті қоғам құндылықтарын дәріптеу болып табылады.

Қазақстанның жоғары оқу орындарынан келген 50-ге жуық команда екі күн бойы шешендік өнер мен дәлелдік мәдениет бойынша бақ сынасты. Турнирге Астана, Алматы, Түркістан, Орал, Атырау және Қостанай қалаларынан пікірсайысшылар қатысып, өз білімдері мен талдау қабілеттерін көрсетті.

Турнир барысында қатысушылар университетті дамыту стратегиялары, қаржылық сауаттылық, ғаламтор тәуел-

ділігі, несиеге сұраныстың артуы сияқты өзекті тақырыптарды талқылады. Ойыншылар өз көзқарастарын дәлелдеуде жоғары шешендік шеберлік пен логикалық ойлау қабілетін дәлелдеді.

Азаматтық белсенділікті арттыру мен әділетті қоғам идеясын насихаттау мақсатында ұйымдастырылған бұл дода нәтижесінде:

- I орын – SDU R фракциясы (Сүлеймен Демирел университеті),
- II орын – Non Stop фракциясы (Нархоз және Сүлеймен Демирел университеттері),
- III орын – 14 фракциясы (М. Өтемісов атындағы БҚУ) және Rafi фракциясы (Нархоз университеті) иеленді.

Жеңімпаздар дипломдармен және ақшалай сыйлықтармен марапатталды. Жалпы жүлде қоры – 1 100 000 теңге.

Бұл пікірсайыс турнирі – еліміздің түкпір-түкпірінен келген жастардың ой еркіндігін, сөз мәдениетін және әділетті қоғам құру жолындағы азаматтық ұмтылысын айқын көрсеткен маңызды алаң болды.

Student life

Пікірсайыс — ой ұшқырлығын, шешендік пен сыни талдауды қатар дамытатын зияткерлік мектеп. Осындай ортада өз дарыны мен білімін дәлелдеп жүрген жастардың бірі — «Заман біздікі» интеллектуалды элиталар одағының мүшесі, экономика және құқық факультетінің студенті Батыржан Сапарғали.

Батыржан республикалық және облыстық деңгейдегі пікірсайыс турнирлерінде үздік ойын көрсетіп, бірнеше мәрте жүлделі орындарға ие болған. Ол «Хабар» телеарнасының «Азамат» бағдарламасына қатысып, жоғары деңгейдегі дайындық пен терең ой-тұжырымымен көпшіліктің ықыласына бөленді.

Бүгінгі сұхбатымызда жас пікірсайысшы өз тәжірибесімен бөлісіп, «Азамат» жобасына қатысу сәттері мен дебаттың тұлғалық дамуға әсері жайында әңгімелейді.

Пікірсайыс жетістікке жетелейді

«Азамат» бағдарламасына қатысу мүмкіндігі қалай туды?

«Азамат» бағдарламасының негізгі түсірілімдері наурыз айында өтті. Түсірілімдер басталар алдында біздің университетке арнайы хат келіп, пікірсайысшылар арасында іріктеу жарияланды. Университет басшылығы бізді таңдады. Себебі бұған дейін біз Өскемен, Қостанай, Орал және Алматы қалаларында өткен түрлі дебат турнирлеріне қатысып, жүлделі орындарға ие болған едік. Сол жетістіктерімізді ескере отырып, Асхат Есенов екеумізді университет атынан бағдарламаға қатысуға жіберді.

Бағдарламаға дайындық кезінде қандай қиындықтар немесе қызықты сәттер болды?

Дайындық барысындағы ең басты қиындық — ақпарат жинау және оның дұрыстығын тексеру болды. Әдетте пікірсайыс төрешілері — өзіміз сияқты студент пікірсайысшылар. Ал бұл жобадан төрешілеріміз сол тақырып саласының кәсіби мамандары болғандықтан, ақпараттың нақтылығы мен шынайылығы қатты тексерілді.

Бағдарламадағы тақырыптар көбіне жаңа идеяларды ұсынуға бағытталған резолюциялар болды, сондықтан бұрынғы дайын кейстерді пайдалану мүмкін болмады. Ең үлкен қиындық — жаңа

мәліметтерді табу және тың көзқарас қалыптастыру еді.

Қызықты сәттер де аз болған жоқ. Біз қонақүйде тұрдық, ұйымдастырушылар барлық жағдайымызды жасап берді. Бүкіл назарымыз дебатқа бағытталды. Әсіресе кешкі дайындықтар қызықты өтті — келесі күнгі ойындарға әзірленіп, тақырыптарды талқылады. Осы кезде біздің менторымыз Ерлан мырза үлкен қолдау көрсетті.

Эфирдегі ең есте қалған сәтіңіз қандай?

Ең есте қалған сәт — 1/8 финалдық ойын. Себебі бұл кезеңге дейін Тұран университеті басты фаворит болып саналатын. Сол командамен кездесіп, оларды жеңу біз үшін үлкен жетістік болды. Бұл жеңіс Жұбанов университетінің абыройын арттырып, басқа пікірсайысшылар арасында біздің мәртебемізді көтерді. Тұран университетінің спикерлері республика көлемінде ең мықты ойыншылардың бірі саналатын, сондықтан сол жеңіс біз үшін ерекше маңызға ие болды.

Дебат сіздің тұлғалық және кәсіби дамуыңызға қалай әсер етті?

Дебат — студенттер үшін ең үлкен мүмкіндіктердің бірі. «Азамат» сияқты жобалармен қатар, көптеген республикалық турнирлерге университет қолдауымен қатысуымыз бізге үлкен тәжірибе береді.

Тұлғалық тұрғыда дебат сыни ойлау мен жан-жақты талдау қабілетін дамытады. Кез келген қарарды екі қырынан — үкімет пен оппозиция жағынан қарастырамыз, бұл бізге өмірлік жағдайларда да объективті баға беруді үйретеді. Сонымен қатар төреші ролінде болу әділ шешім қабылдау дағдысын қалыптастырады.

Дебат мен үшін логика, білім, ізденіс, талдау сынды қасиеттерді дамытқан үлкен мектеп болды. Университетке алғаш келгенде мен «Заман біздікі» клубын таңдадым және бұл шешіміме еш өкінбеймін. Бұл орта — шынайы интеллектуалды және құндылыққа бай орта.

Қазіргі жастар арасында дебат мәдениеті қаншалықты дамып келеді деп ойлайсыз?

Менің ойымша, соңғы жылдарда дебат мәдениеті қарқынды дамып келеді. Әсіресе «Заман біздікі» интеллектуалды элиталар одағы бұл бағытта белсенді жұмыс атқарып жатыр. Жыл сайын бірінші курс студенттерін қабылдап, оларға пікірсайыс негіздерін үйретеді. Қазірдің өзінде менің ізімнен еріп келе

Әңгімеңізге рақмет! Сәттілік тілеймін!

Сұхбаттасқан: Жадыра АРЕН

КҮЙДІҢ ПІРІ ҚАЗАНҒАПТЫҢ ДӘСТҮРІН ЖАЛҒАҒАН ҰЛАҒАТТЫ ҰСТАЗ

Күйдің пірі Қазанғап мұрасын насихаттаушы ұлағатты ұстаз — профессор, күйші Раимбергенов Әбдірашид Ысқақұлы 70 жасқа толып отыр.

Қазақтың күй өнері — ұлт руханиатының айнасы, елдің тарихы мен тағдырын күй тілімен сөйлеткен қасиетті өнер. Сол киелі дәстүрді жалғастырып, Қазанғап Тілепбергеноұлының мұрасын терең меңгеріп, оны жас ұрпаққа насихаттап жүрген тұлғалардың бірі — профессор, күйші, педагог Раимбергенов Әбдірашид Ысқақұлы.

Әбдірашид Ысқақұлы — Қазанғап күйшілік мектебінің көрнекті өкілі, оның орындаушылық дәстүрін жаңғыртып, ғылыми және әдістемелік тұрғыдан жүйелеген, қазіргі қазақ күй өнерінің дамуына зор үлес қосқан қайраткер. Ол тек шебер күйші ғана емес, ұлттық музыка саласында өзіндік қолтаңбасы бар ұстаз, зерттеуші, ұйымдастырушы тұлға.

Оның ұстаздық жолы мен шығармашылық еңбегі — тұтас бір дәуірдің мәдени тарихымен сабақтас. Ұстаздық қызметінде Әбдірашид Ысқақұлы жас күйшілердің кәсіби деңгейін көтеріп қана қоймай, олардың ұлттық өнерге деген сүйіспеншілігін, отансүйгіштік рухын қалыптастыруға ерекше мән берді. Күйдің терең мазмұнын, дәстүрлі мектептің орындаушылық ерекшеліктерін шәкірттеріне үйретуде ол үлкен жауапкершілікпен еңбек етті.

Мен ағайды 1988 жылдан бастап Ақтөбе музыкалық училищесінің қабырғасынан танып-біліп, тәлім-тәрбиесін көріп келе жатқан адамның бірімін. Сол кезеңдерде ол менің республикалық және аймақтық байқауларға қатысуыма ұйытқы болып, әрдайым бағыт-бағдар беріп отырды. Ағай әр сабағында күйдің шығу

тарихын, оның мазмұнын, орындаушылық мәнерін терең талдап түсіндіретін. Әр шәкіртінің бойынан дарынын байқап, соны ұштауға, биік мақсатқа жетелеуге ерекше көңіл бөлетін.

Раимбергенов Әбдірашид Ысқақұлының орындаушылық шеберлігі мен әдістемелік еңбектері қа-

зақ күй өнерінің ғылыми-тәжірибелік негізін байытып отыр. Оның жазған оқу құралдары мен әдістемелік нұсқаулықтары еліміздің музыка оқу орындарында кеңінен қолданылуда. Шәкірттері бүгінде республикамыздың түкпір-түкпірінде еңбек етіп, ұстаздың өнер мектебін жалғастыруда. Ұстаздың еңбегін даралайтын тағы бір қыры — оның адамгершілік болмысы мен ұстаздық парасаты. Ол үшін күй тек өнер емес, өмірдің мәні, ұлт рухының тілі. Сондықтан да әр шәкіртке күйді орындап қана қоймай, оның философиясын түсінуді, сезінуді үйретеді.

Әбдірашид Ысқақұлының педагогикалық және орындаушылық қызметі — қазақ күй өнерінің дамуы мен өркендеуіндегі баға жетпес қазына деп санаймын. Ұстазды мерейлі 70 жасымен құттықтап, ұзақ өмір, мықты денсаулық тілеймін!

Б.Ж. Зейнелов
«Музыка және хореография» кафедрасының доценті, ҚР еңбек сіңірген қайраткері, күйші

Басты жаңалықтар

Главные новости

Main news

БІЛІМ САПАСЫН АРТТЫРУ ЖӘНЕ ПЕДАГОГ ДАЯРЛАУ ІСІ-БІРЛЕСКЕН ЖАУАПКЕРШІЛІК

Университет ректоры және Ақтөбе қалалық білім бөлімінің басшысы қаладағы мектептер мен мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының басшыларымен кездесті.

Кездесуде мектепке дейінгі, бастауыш және орта білім сапасына әсер ететін маңызды мәселелер жан-жақты талқыланып, бірлескен іс-әрекеттер жоспары бекітілді.

Тараптар педагог кадрларды даярлау, кәсіби бағдар беру және ғылыми бағыттағы ынтымақтастықты күшейту бойынша нақты ұсыныстар ұсынды.

Педагогикалық практиканы жетілдіру мақсатында студенттерді кадр тапшылығы бар білім беру ұйымдарына ұзақ мерзімді практикаға бекіту тетігі қарастырылуда. Бұл тәсіл түлектердің болашақ жұмыс орнымен байланысын нығайтып, мектептердегі кадр тұрақтылығын қамтамасыз етуге бағытталған.

Сонымен қатар, университет кәсіби бағдар беру ісін дамыту үшін мектеп профориентологтарын тегін оқыту бағдарламасын іске асырып отыр. Бұл бастама оқушыларды еңбек нарығында сұранысы бар мамандықтарға бағыттауға мүмкіндік береді.

Кездесу барысында ғылым мен тәжірибені ұштастыру мәселесі де сөз болды. Университет профессорлары мектептерде сабақтарға қатысып, педагогикалық процесті зерделеу және бірлескен ғылыми жобаларды іске асыру мүмкіндігіне ие болады. Мұндай өзара іс-қимыл педагогикалық тәжірибенің мазмұнын байытып, зерттеу тақырыптарының өзектілігін арттырады.

Инклюзивті білім беру бағыты ерекше назарда болды. Тараптар инклюзия кабинеттерін ортақ пайдалану, педагогтарды қайта даярлау және оқу-әдістемелік ресурстарды жаңарту бағыттарында бірлескен жұмыстар жүргізуге уағдаласты.

КЕЗДЕСУ БІЛІМ БЕРУ САПАСЫН АРТТЫРУ, ПЕДАГОГ КАДРЛАРДЫ ДАЯРЛАУДЫҢ ТИІМДІ МОДЕЛІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖӘНЕ УНИВЕРСИТЕТ ПЕН МЕКТЕП АРАСЫНДАҒЫ СЕРІКТЕСТІКТІ ЖАҢА ДЕҢГЕЙГЕ КӨТЕРУГЕ БАҒЫТТАЛҒАН МАҢЫЗДЫ ҚАДАМ БОЛДЫ.

ПОВЫШЕНИЕ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И ПОДГОТОВКА ПЕДАГОГОВ – ОБЩАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ

Ректор университета и руководитель управления образования города Актөбе встретились с руководителями школ и дошкольных образовательных учреждений города.

На встрече всесторонне были обсуждены важные вопросы, влияющие на качество дошкольного, начального и среднего образования, а также утверждён совместный план действий.

Стороны внесли конкретные предложения по подготовке педагогических кадров, профессиональной ориентации и укреплению сотрудничества в научной сфере.

В целях совершенствования педагогической практики рассматривается механизм долгосрочного трудоустройства студентов в организации образования, испытывающие кадровый дефицит. Данный подход направлен на укрепление связи выпускников с будущим рабочим местом и обеспечение кадровой стабильности в школах.

Кроме того, в университете реализуется бесплатная программа обучения школьных профориентологов. Эта инициатива позволит направлять студентов на специальности, востребованные на рынке труда.

Во время встречи также обсуждалась интеграция науки и практики. Профессора университета получают возможность участвовать в школьных занятиях, изучать педагогический процесс и реализовывать совместные научные проекты. Такое взаимодействие обогатит содержание педагогической практики и по-

высит актуальность исследовательских тем.

Особое внимание было уделено направлению инклюзивного образования. Стороны договорились о совместной работе по вопросам совместного использования инклюзивных кабинетов, переподготовки педагогических кадров и обновления учебно-методической базы.

Встреча стала важным шагом на пути к повышению качества образования, формированию эффективной модели подготовки учителей и выводу партнёрских отношений вуза и школы на новый уровень.

IMPROVING EDUCATION QUALITY AND TEACHER TRAINING — A SHARED RESPONSIBILITY

The Rector of Zhubanov University and the Head of the Department of Education of Aktobe met with principals of city schools and preschool institutions.

The meeting comprehensively addressed key issues affecting the quality of preschool, primary, and secondary education, and resulted in the approval of a joint action plan.

The parties proposed specific measures aimed at improving teacher training, enhancing career guidance, and strengthening cooperation in the field of research. To improve teaching practice, a mechanism for long-term employment of students in educational organizations facing staff shortages is being considered. This approach aims to strengthen the connection between graduates and their future workplaces and to ensure staff stability in schools.

In addition, the university is implementing a free training program for school career counselors. This initiative will help guide students toward professions that are in high demand in the labor market.

The meeting also discussed the integration of science and practice. University professors will have the opportunity to participate in school lessons, study the educational process, and carry out joint research projects. Such collaboration will enrich the content of teaching practice and increase the relevance of research topics.

Special attention was given to the development of inclusive education. The parties agreed to cooperate on the joint use of inclusive classrooms, teacher retraining, and the renewal of educational and methodological resources.

The meeting marked an important step toward improving the quality of education, creating an effective model for teacher preparation, and strengthening the partnership between the university and schools.

Жұбанов университетінің
Баспасөз қызметі

Халықаралық байланыс

АҚТӨБЕДЕ ОҚУ ОРНЫ МИННЕСОТА УНИВЕРСИТЕТІМЕН БІРЛЕСКЕН ЖОБАНЫ ҚОЛҒА АЛДЫ

Жуырда Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінде АҚШ-тың Миннесота университетімен бірлескен «Халықаралық зерттеу құзыреттіліктерін дамыту орталығы» ашылады.

Ұлттық статистика бюросының деректеріне сәйкес, еліміздегі университеттерде әлеуметтік және гуманитарлық ғылымдар бағыттары бойынша докторлық диссертацияны сәтті қорғау көрсеткіші әлі де төмен деңгейде қалып отыр.

Университет ректоры Лаура Қарабасованың айтуынша, докторанттар арасында жүргізілген зерттеулер көрсеткендей, ғылыми журналдарда мақала жариялау қиындықтары, соның ішінде академиялық жазу мен зерттеу этикасы дағдыларының жеткілікті қалыптаспауынан туындайды. Сонымен қатар жас ғалымдарға жетекшілік ететін профессор-оқытушылардың халықаралық ғылыми ортаға кірудегі кедергілері, беделді журналдарда жариялану тәжірибесінің аздығы және шетелдік консультанттармен бірлесе жұмыс істеу шектеулері де жиі айтылып жатыр.

«Заманауи зерттеу әдіснамасын, статистикалық талдау бағдарламаларын және ғылыми құралдарды меңгеру тұрғысынан әлсіз тұстарымыз бар екені рас. Былтыр біз АҚШ-тағы Миннесота университетімен бірлесіп, әлеуметтік-гуманитарлық саладағы зерттеушілердің қиындықтарын зерделей бастадық. Бұл жұмыс нәтижелері зерттеушілердің әдіснамалық дайындығын күшейту мен жүйелі институционалдық қолдаудың маңызын нақты көрсетті», деп атап өтті ректор.

Миннесота университеті – әлемдік беделге ие жоғары оқу орны. Times Higher Education рейтингінде университет 88-орында, ал Миннесота университетінің Білім және адам дамуы колледжі (CEHD) 2025 жылғы пәндік рейтингте «Білім беру» саласы бойынша 70-орынды иеленді. QS World University Rankings by Subject 2025 мәліметі бойынша университет «Білім беру және даярлық» (Education & Training) бағыты бойынша әлемде 53-орында, U.S. News & World Report дерегі бойынша АҚШ-тағы үздік білім беру мектептері рейтингінде 255 оқу орнының ішінде 24-орында тұр.

«Миннесотамен байланысым алты жыл бұрын, зерттеуші ретінде жұмыс істеген кезімде басталды. Сол уақытта Білім және адам даму колледжінің бір топ профессорымен

бірлескен жобада еңбек еттік. Кейін Ақтөбеге ректор болып келгенде, осы ынтымақтастықты кеңейту бастамасын көтердім. Нәтижесінде профессор Баскар Упудий бірнеше рет келіп, Жұбанов университетінің оқытушыларына зерттеушіге қажет дағдылар бойынша семинарлар өткізді. Кейін «Болашақ» бағдарламасы бойынша ғалымдарымыз тағылымдамаға бара бастады. Осылайша, екі университет арасындағы ынтымақтастықтың берік іргетасы қаланды», дейді Л.Қарабасова.

Университет басшысы АҚШ-қа сапары барысында Миннесота университетінің ғылыми зерттеулер және инновациялар жөніндегі вице-президенті Шашанк Прия мырзамен және Білім және адам дамуы колледжінің деканы, Кампбелл білім беру және адам дамуы саласындағы көшбасшылық бөлімінің жетекшісі Майкл Родригеспен кездесіп, бір жылдық дайындық жұмыстарының нәтижесінде маңызды келісімге қол жеткізген.

Бұл орталық тек Жұбанов зерттеушілеріне ғана емес, отандық ғалымдар мен оқытушыларға арналған жаңа мүмкіндіктер алаңы болмақ. Ол ең алдымен магистранттар мен докторанттарға сабақ беретін профессорлық-оқытушылық құрамның біліктілігін арттыруға және халықаралық зерттеу дағдыларын дамытуға бағытталады.

Гүлнар ЖОЛЖАН,
egemen.kz

☑ Халықаралық байланыс

Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігінің шетелдік мамандарды тарту бағдарламасын жүзеге асыру аясында Кастамону университетінің (Түркия) Әдебиет факультеті, қазіргі түрік тілдері және әдебиет кафедрасының меңгерушісі, PhD, профессор Орхан Сойлемез 2025 жылдың 27 қазаны мен 23 қарашасы аралығында Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінде дәрістер оқып, ғылыми-оқытушылық қызмет атқаруда.

Профессор Орхан Сойлемездің келу мақсаты – Жұбанов университетінің филология факультетімен ғылыми-академиялық байланыстарды нығайту, профессор-оқытушылар құрамымен тәжірибе алмасу, магистранттар мен докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмыстарына әдістемелік және теориялық бағытта жетекшілік ету.

Осы уақыт аралығында профессор филология факультетінің білім алушыларына, магистранттар мен докторанттарына қазіргі түркология, түрік әдебиетінің тарихы, әдеби мәтіндерді салыстырмалы талдау әдістері бойынша дәрістер оқып, ғылыми кеңестер беріп келеді. Сонымен қатар, Жұбанов университетінің оқытушыларымен бірлескен ғылыми жобалар мен мақалалар дайындау, халықаралық ынтымақтастықты дамыту бағытында нәтижелі жұмыстар атқарылуда.

Ғалымның ғылыми ізденіс бағыттары – түркі әлемі әдебиеттері, қазақ әдебиеті, түркі халықтарының заманауи әдеби дискурстары, ұлттық сана мен бірегейлік мәселелері.

Профессордың еңбектері түркі халықтары әдебиеттерінің даму заңдылықтары мен өзара ықпалдастығына арналған. Ол қа-

зақ әдебиетінің Түркияда танылуына айрықша үлес қосып келеді, қазақ жазушыларына арналған дәрістер, ғылыми семинарлар өткізіп, бірқатар аударма еңбектерге жетекшілік еткен.

1995 жылы профессор Шыңғыс Айтматовқа арналған ғылыми жобасы үшін Түркиядағы Американдық зерттеу институтының (ARIT) сыйлығына ие болды. Сонымен қатар ол «Атешгате-пе», «Түрік мәдениетін зерттеу» және Ататүрік университетінің Түркология институтының журналдарының редакциялық алқасының мүшесі.

Орхан Сойлемез қазіргі түркі халықтары әдебиеті саласында 30-дан астам кітап пен жүздеген ғылыми мақалалардың авторы. 1995 жылы Нью-Йорк қаласындағы Колумбия университетінде «1980 жылдан кейінгі қазақтардың ұлттық бірегейлігін сақтау» тақырыбында докторлық диссертация қорғаған.

Оның қазақ әдебиетіне арналған еңбектері қатарында «Махамбет Өтемісұлының өлеңдері», «Жамбыл Жабаев», «Абай Құнанбаев», «Әбіш Кекілбаев», «Ұлы Түркістан», «Домбыра», «Қымыз» атты зерттеу кітаптары мен мақалалар топтамасы бар.

Профессор Сойлемез Қазақстанның бірнеше жоғары оқу орындарында дәріс оқыған. Ол Кастамону университеті мен Жұбанов университеті арасындағы академиялық ынтымақтастық келісімінің нығаюына да үлкен үлес қосқан.

Осы сапары аясында түркиялық ғалым, профессор Орхан Сойлемезбен жүздесіп, қазақ әдебиетіне деген сүйіспеншілігі мен ғылымдағы тәжірибесі туралы әңгіме өрбітті.

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ – ТЕРЕҢ ӘЛЕМ

Орхан мырза, ең алдымен, университетімізге қош келдіңіз. Қазақстанға және Жұбанов университетіне келудегі мақсатыңыз туралы айтып өтсеңіз.

Қазақстанға жиі келіп тұрамын, бірақ Жұбанов университетіне бұл менің екінші сапарым. Алғаш рет 2019 жылы келіп, филология факультетінің студенттеріне дәріс оқыған едім. Бұл жолы мен ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің шетелдік ғалымдарды тарту бағдарламасы аясында қазақ әдебиеті кафедрасының шақыртуымен келдім. Оған мүмкіндік беріп қолдау жасаған университет ректоры Лаура Чапайқызы ханымға, ұйымдастырған университеттің стратегиялық және халықаралық даму департаментіне, филология факультетінің деканатына алғысым зор. Бір ай бойы қазақ тілі мен әдебиеті бағытындағы дәрістер оқып, оқытушылармен, магистранттар мен докторанттармен тәжірибе алмастым.

Кастамону университеті мен Жұбанов университеті арасында жақсы ынтымақтастық орнаған. Менің бір докторантым осы университеттің халықаралық байланыстар бөлімінде тоғыз ай жұмыс істеп, қазақ тілін жақсы меңгерді. Бұл — біздің ғылыми байланыстарымыздың жемісі.

Сіз қазақ тілі мен әдебиетіне ерекше қызығушылық танытып келесіз. Бұл қызығушылықтың бастауы неде?

Қазақ әдебиетіне деген қызығушылығым 1991 жылдан басталды. Сол жылы мен әдебиеттанушы ғалым, фольклор зерттеушісі, сыншы, Қазақстан Ұлттық Ғылым Академиясының академигі, филология ғылымдарының докторы, профессор Рахманқұл Бердібаевтың АҚШ-та шәкірті болдым. Сол кісі арқылы қазақ мәдениетіне, тілі мен салт-дәстүріне деген құрметім оянды. Содан бері бұл бағыт менің ғылыми өмірімнің басты арнасына айналды. Қазір өз шәкірттерімді де Қазақстанға зерттеу жұмыстарымен жиі жіберіп отырамын.

Қазақ мәдениетінің сізді баураған ерекшелігі неде деп ойлайсыз?

Қазақ мәдениеті мен әдебиеті — терең әрі кең әлем. 1990-жылдардан бері қазақ әдебиетінің ірі тұлғаларына арналған зерттеулер жүргізіп келемін. Қазақ әдебиеті — шексіз мұхит секілді, қаншалықты зерттесең де жаңа қатпарларын ашасың.

Мен өз еңбектерімде Абай Құнанбаев, Құдайберген Жұбанов, Әбіш Кекілбаев, Жамбыл Жабаев, Тахауи Ахтанов, Ғабит Мүсірепов сынды тұлғалар туралы жаздым.

Мысалы, Мұхтар Әуезовтің «Көксерек» повесін талдай отырып, оның тек адам мен табиғат арасындағы қарым-қатынас емес, қазақ халқының тәуелсіз рухын бейнелейтінін көруге болады. Шығармада Көксерек — еркіндіктің символы.

Біздің студенттердің ғылыми әлеуетін және қызығушылығын қалай бағалар едіңіз?

Мен филология факультетінде оқитын студенттермен кездесіп, олардың көздерінен от көрдім. Ғылымға деген ынтасы мен әдебиетке деген қызығушылығы мені қуантты. Мұндай жастар барда қазақ әдебиетінің болашағы жарқын деп сенемін.

Оқырмандарымызға және жас буынға қандай тілегіңіз бар?

Тәуелсіздік мәңгі болсын! Қазақ жастары өз әдебиетін, мәдениетін, тарихын терең оқысын. Әсіресе мен Құдайберген Жұбановтың еңбектерін зерделеуді ұсынар едім — ол нағыз ұлттық рухтың символы.

Әңгімеңізге рақмет! Уақытыңызды бөліп, сұқбат бергеніңіз үшін алғыс білдіреміз!

Сұхбаттасқан: Жадыра АРЕН

☑ 90 years of the university

ЖҰБАНОВ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ 90 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН ПОШТАЛЫҚ МАРКА АЙНАЛЫМҒА ЕНГІЗІЛДІ

Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің 90 жылдық мерейтойына арналған пошталық марка ресми түрде айналымға енгізілді.

Жаңа пошталық марка — еліміздің жоғары білім беру саласындағы тарихы терең, іргелі оқу орнының мәртебесін айшықтайтын ерекше мәдени нышан. Марка дизайнында университеттің бас ғимараты мен эмблемасы бейнеленіп, білім ордасының дәстүрі мен заманауи келбеті көрініс тапқан.

Марка «Қазпошта» акционерлік қоғамы тарапынан әзірленіп, Қазақстанның

барлық өңірлерінде қолданысқа енгізілді. Бұл бастама — университеттің 90 жылдық мерейтойына орай білім мен ғылым саласындағы аймақтық жетістіктерді дәріптеуге бағытталған.

В ОБРАЩЕНИЕ ВВЕДЕНА ПОЧТОВАЯ МАРКА, ПОСВЯЩЁННАЯ 90-ЛЕТИЮ АКТЮБИНСКОГО РЕГИОНАЛЬНОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМЕНИ К. ЖУБАНОВА

Официально введена в обращение почтовая марка, посвящённая 90-летию Актюбинского регионального университета имени К. Жубанова.

Марка отражает богатую историю университета, его вклад в развитие отечественной науки и образования, а также преемственность поколений. На ней изображено главное здание университета и его эмблема, символизирующие традиции и современный облик учебного заведения.

Выпуск марки осуществлён Акционерным обществом «Казпочта». Она поступила в обращение на территории всей Республики Казахстан и стала частью мероприятий, приуроченных к 90-летию юбилею университета.

COMMEMORATIVE POSTAGE STAMP ISSUED FOR THE 90TH ANNIVERSARY OF ZHUBANOV UNIVERSITY

A commemorative postage stamp dedicated to the 90th anniversary of K. Zhubanov Aktobe Regional University was officially released into circulation.

The stamp highlights the university's rich history, its contribution to the development of national science and education, and the continuity of generations. It features the university's main building and emblem, symbolizing both the institution's traditions and its modern image.

The stamp was issued by Kazpost JSC and has entered circulation throughout the Republic of Kazakhstan. It became part of the series of events dedicated to celebrating the university's 90th anniversary.

Student life

Жұбанов университетінің «Ландшафттық жобалау» мамандығының 4-курс студенттері Назым Зинедина мен Санжар Мажитов «Ақтөбе қаласындағы жаңа экологиялық демалыс аймағы» жобасын әзірледі. Жоба авторларының айтуынша, ол Бауман тоғайының заманауи нұсқасы ретінде ойластырылған, бірақ Ақтөбе қаласының климаты, жел бағыты және урбанистік құрылымы ескерілген. Негізгі мақсат – қаладағы бос жатқан аумақты тығыз құрылымды тоғайлы жасыл белдеуге, ботаникалық баққа және қоғамдық демалыс аймағына айналдыру.

Ақтөбені жасыл әрі жайлы қалаға айналдыруға үлес қосқымыз келеді

Қазіргі таңда студенттер өз жобаларын қала әкімдігі жариялаған жоғары оқу орындары студенттері арасындағы «Жаңа идея – жайлы қала» эскиздік жобалар байқауына ұсынған. Біз жоба авторларының бірі Назым Зинединадан жаңа экологиялық демалыс аймағын жүзеге асыру идеясы туралы кеңірек сұраған едік.

Назым, ең алдымен жоба идеясы қалай пайда болды?

Қала ішінде көпфункционалды саябақ салу идеясы біраз уақыттан бері ойымызда жүрді. Себебі, Ақтөбеде жасыл-желегі мол әрі тұрғындарға мәдени және рекреациялық демалыс ұсына алатын орындар жеткіліксіз. Соңғы жылдары қалада көгалдандыру жұмыстарының белсенді жүріп жатқанын байқадық. Бұл – бағыттың өзектілігін дәлелдеп, бізді

көпфункционалды саябақ жобасын жасауға ынталандырды.

Неліктен дәл Алтын Орда ықшам ауданындағы аумақ таңдалды?

Қаланың картасын зерттеу барысында Алтын Орда ықшам ауданында үлкен әрі бос аумақ бар екенін байқадық. Кейін дәл осы жерде UEFA стандарттарына сай жаңа «AQTOBE ARENA» стадионы салынатынын естіген соң таңдауымызды бірден бекіттік. Бұл аудан қарқынды дамып келеді, тұрғындар саны артып жатыр. Сондықтан мұнда жаңа саябақтың болуы – орынды әрі қажетті шешім деп есептейміз.

Сіздің ойыңызша, Ақтөбе үшін мұндай жасыл кеңістіктердің маңызы неде?

Біздің өңірдің климаты құрғақ: жазда күн ыстық, қыста жел көп. Мұндай

жағдайда ағаштар қаланың ауасын тазартып, шаң мен шуды азайтады, жазда көлеңке беріп, қыста желдің әсерін бәсеңдетеді. Ең бастысы – жасыл аймақтар тұрғындарға демалып, серуендеп, жақсы көңіл-күй алуына мүмкіндік жасайды.

Қазір қаладағы ең үлкен екі саябақ Әбілқайыр хан даңғылы бойында орналасқан және жаз мезгілінде ол жерлерде адамдар өте көп болады. Сол себепті жүктемені азайту үшін қаланың өзге бөліктерінде де осындай демалыс орындарын көбейту қажет деп санаймын.

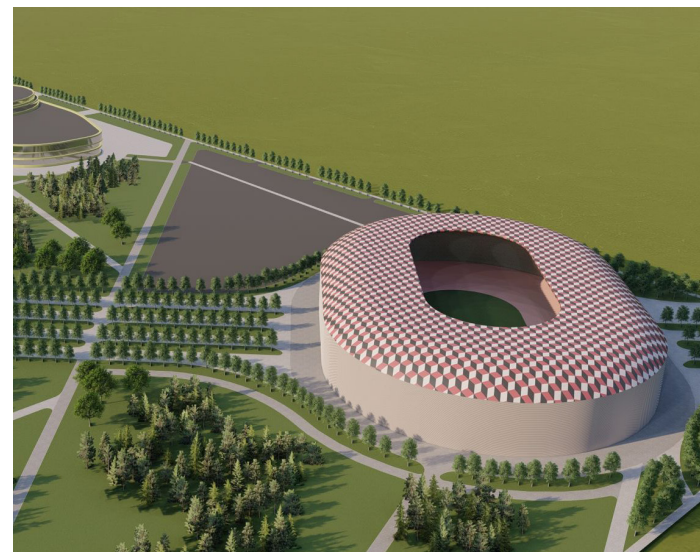
Көгалдандыру барысында қандай өсімдік түрлерін пайдалануды жоспарлап отырсыздар?

Өсімдіктерді дұрыс таңдау – ландшафттық жобалаудың ең маңызды бөлігі. Олар сәндік қасиетін сақтай отырып, ауа райының құбылмалы жағдайларына және қалалық ортадағы ластану деңгейіне төзімді болуы керек.

Жобамызда Ақтөбе климатына бейімделген қарағай, қайың, терек, шаған, боз арша, шырша, тал, жөке және жиде сияқты ағаштар мен бұталар түрлері енгізілген. Ал жобадағы «Ботаникалық бақта» жергілікті түрлермен қатар интродукцияланған өсімдіктерді өсіру жоспарланып отыр. Бұл қала тұрғындарының табиғатқа деген қызығушылығын арттырады.

Жоба іске асқан жағдайда Ақтөбе тұрғындарының өмір сапасына қандай өзгеріс әкеледі деп ойлайсыз?

Ең алдымен, тұрғындарға белсенді демалыс пен жай серуенге арналған жаңа кеңістік пайда болады. Саябақ шаң мен шудан қорғалған, кең әрі эстетикалық тұрғыдан тартымды болады. Ол барлық жастағы тұрғындарға арналған.

Жобада балалар және фитнес алаңдары, футбол мен баскетбол алаңшалары, ботаникалық бақ, инклюзивті бақ, сауда және ойын-сауық аймақтары, жүгіру және велосипед жолдары қарастырылған. Сондай-ақ арбамен қозғалатын адамдарға да толық қолайлы жағдай жасалады.

Ландшафттық жобалауға қызығушылығыңыз қалай басталды?

Кішкентайымнан әсемдікке құштар болдым. Серуендеп жүріп, қаланы қалай көркейтуге, тұрғындарға жайлы етуге бо-

латыны жайлы жиі ойлайтынмын. Кейін «Ландшафттық жобалау» саласына деген қызығушылығым арта түсті.

Университетте оқи жүріп, ландшафттық жобалау тек сұлулық үшін емес, табиғатты қорғау мен адамға жайлы орта қалыптастырудың маңызды тетігі екенін түсіндім.

Бұл жоба сіз үшін студенттік жұмыс қана ма, әлде болашақ кәсіби миссияңыздың бастамасы ма?

Мен бұл жобаны өз кәсіби жолымның бастамасы деп есептеймін. Ландшафт-

тық жобалау – менің болашақ мамандығымның өзегі.

Біз бұл жобаны қалада көргіміз келетін оң өзгерістердің концептуалды үлгісі ретінде жасадық.

Болашақта жобаны жүзеге асыру үшін жергілікті әкімдікпен және экологиялық ұйымдармен бірлесе жұмыс істеуді жоспарлап отырмыз. Ақтөбе қаласын жасыл әрі жайлы етуге өз үлесімді қоссам деймін.

– Өңгімеңізге рақмет!

Сұқбаттасқан: Жадыра АРЕН

Студенттік клуб

«Заман біздікі» Интеллектуалды элиталар одағы

Мақсаты: Жастардың көпшілік алдында сөз сөйлеу мәдениетін қалыптастыру, сыни тұрғыдан ойлау қабілетін дамыту және көшбасшылық қасиеттерін жетілдіру.

2015 жылдан бері жұмыс істеп келе жатқан «Заман біздікі» Интеллектуалды Элиталар Одағы (ИЭО) — пікірсайыс мәдениетін дамытумен қатар, мемлекет пен қоғамға қызмет ететін интеллектуалды, парасатты және зиялы лидерлерді тәрбиелеуді мақсат тұтатын орта.

Жетістіктері:

«Заман біздікі» ИЭО республикалық және облыстық деңгейдегі пікірсайыс турнирлерінде жоғары нәтижелер көрсетіп, бірнеше мәрте жеңімпаз атанды.

Өткізілген және қатысқан турнирлер мен жобалар:

2015 жылдан бастап ИЭО ұйымдастырған және қатысқан негізгі жобалар мен турнирлер қатарында:

Жаңа буын 2015 республикалық турнирі, Жас мамандар лигасы, Қызылорда CUP, 2016 Қостанай, Нағыз алыптар айқасы, Үздік жаңалық айдары, Болашаққа 25 қадам, Ең дамушы аймақ номинациясы, Мемлекеттік тіл - ортақ қазына, БҚМУ АҚИҚАТ, Techno CUP, ЭКС-ПО 2017 турнирі, Халық және саясат тур-

Нұрсұлтан Бітімбаев
Техникалық факультет,
«Электроэнергетика және
электр техникасы» білім беру
бағдарламасының
2 курс студенті

нирі, Көшпенділер көкжиегі 2017, Болашағымыз бірлікте, Asu CUP, Жаңа бағыт 17, FIA конференциясы, Атырау CUP, KGU CUP XII, Kaz ATU OPEN VII, ADILET CUP II, Zhubanov CUP, Маңғыстау CUP IV, Zaman CUP III, Тәуелсіздік ұрпақтары, Бөлтірік CUP, Қоғам дерті: Лудомания, Қаржылық пирамида, Dream CUP, Zhubanov CUP VI, Азамат бағдарламасы және тағы басқа республикалық деңгейдегі жарыстар бар.

2024 жылы жаңа буын пікірсайысшылары үш республикалық турнирдің жастар финалының жеңімпаздары атанды. Бүгінге дейін ИЭО ұйымдастырған 7 республикалық деңгейдегі турнир жоғары деңгейде өтті.

Клуб қызметі аясында:

- Спикерлер мектебі
- Жазғы пікірсайысшылар лагері
- Шеберлік сағаттары
- Түрлі деңгейдегі пікірсайыс турнирлері ұйымдастырылады.

Бұл жобаларға елдің әр өңірінен жастар, пікірсайысшылар және жетекшілер қатысып, өз ойлау көкжиегін кеңейтіп, кәсіби және тұлғалық дағдыларын жетілдіреді.

Қазіргі таңда клуб құрамында 80-ге жуық белсенді студент бар.

